

Itt van?

VISSZHANG - LXVI. évfolyam, 8. szám, 2022. február 25.

Meglepődve olvastam Óvár I. Tamás hozzászólását (*Ami már itt van*, ÉS, 2022/7., febr. 18.) Váncsa István cikkéhez, amely hozzászólásban Váncsa súlyos ledorongolásban részesül a magyar gazdaságpolitika bírálata miatt, hát igaz is, azt csak hódolat illeti meg, nem bírálat.

Mindazonáltal legyen szabad néhány bátortalan megjegyzést tennem.

1. „Japán után Kína az USA második legnagyobb hitelezője”, írja a kritikus. Ehhez néhány megjegyzés kívánczik. Elsőnek: pontosítsunk.

2020. december 30-i állapot szerint (Kongresszusi Kutató Szolgálat adatai alapján <https://sgp.fsa.org>) az amerikai befektetők tulajdonában 100 milliárd dollár kínai adósság és 1,1 billió dollár kínai államkötvény volt, míg a kínai befektetőknek 1,4 billió dollár amerikai adósság és 720 milliárd dollár amerikai államkötvény volt a birtokában. Csakhogy: ugyanebben az időpontban az USA egy főre jutó GDP-je 63,3416 dollár, Kínáé 17,192 dollár volt, vásárlóerő-paritáson.

A Kínában eszközölt amerikai közvetlen tőkeberuházások (FDI) összege 258 milliárd dollár volt, míg a kínaiak csak 154,3 milliárdot ruháztak be az USA-ban (forrás: <https://sgp.fsa.org>). Ez jól mutatja a két ország gazdasági ereje közötti óriási különbséget, amelyet egyébként, felteszem, Óvár I. sem von kétségbe.

Ezt a két tényt figyelembe véve az amerikai „eladósodás” jelentősége lényegesen csökken.

Ennél is komolyabb érveket tartalmaz a *Le Monde Diplomatique* 2022. februári számában Dean Baker A kínai álfenyegetés című cikke (<http://www.magyardiplo.hu>), amelynek már a címe is sokatmondó. Ha Óvár I.-t követve eleget teszünk „a tárgyilagosság” követelményének, akkor talán ezt is fel kellett volna használnia. Igaz, hogy ez esetben a hozzászólásból nem sok maradt volna.

2. Az ismeretes kereskedelmi háború és a Huawei illegális tevékenysége miatti intézkedések következményeként az USA szorosabbá teszi magasan fejlett technológiai együttműködését Tajvannal: a TSMC tajvani cég 12 milliárd dolláros beruházással félvezetőgyárat épít Arizonában (forrás uo.). Az Egyesült Államok tehát mindent megtesz, hogy csökkentse a gazdasági kapcsolatok intenzitását, ami egyébként a kereskedelmi forgalom visszaeséséből is látható. Az amerikai példa tehát ebből a szempontból sem mérvadó. A magyar kormánynak ugyanis esze ágában sincs elfordulni a kínai érdekek szolgálatától.

3. Mulatságosnak tűnik, hogy Óvár I. szerint „Európa” hoz „ideológiai/politikai alapon” döntéseket (vajon milyen ideológia lehet egységesen alkalmazott az egész Európára, Helsinkitől Tiranáig?), míg a bölcs magyar kormány a hazánk által kevéssé használt és hosszú, költséges szárazföldi fuvarral járó, Thesszaloniki kínai tulajdonú kikötőből kiinduló vasútvonal építéséhez vesz fel megahitelt. Senki nem tudja pontosan, milyen összegben, milyen futamidőre, milyen feltételekkel. Ha ez nem ideológiai/politikai döntés, akkor semmi sem az.

És az árbefagyasztás vajon nem a politika durva beavatkozása a gazdaságba?

A szerzőnek, *sine ira et studio*: „nem muszáj hősnek lenni, ha nem lehet”.